Oponentní posudek bakalářské kvalifikační práce
Vladislav Šupa

Transformace výsledku hospodaření na základ daně a analýza míry efektivního zdanění u podnikatelských subjektů v ČR

Předmětná práce byla vytvořena na katedře finančního účetnictví a auditingu VŠE v Praze pod vedením Ing. Martina Dvořáka. Zaměřuje se na oblast zdanění českých účetních jednotek, jejichž činností je podnikání (dosahování zisku). Přestože zdaňování dosahovaných výsledků hospodaření není primárně otázkou účetnictví, existuje zde neobyčejně úzká vzájemná vazba, neboť – ať chceme nebo nechceme – je účetní výsledek jednotky za dané období tou bází, která se postupnými kroky transformuje na daňový základ. I když vyjdeme z velmi úzké souvislosti účetního výsledku a následujícího zdanění zisku, nedomnívám se, že je zcela adekvátní zaměřit se při zpracování bakalářské kvalifikační práce na oboru účetnictví a finanční řízení podniku na podrobnou analýzu efektivního daňového zatížení. Mnohem užitečnější by bylo podstatněji rozpracovat otázky uzávěrky, účetního zjišťování výsledku a fixování těch nezbytných předpokladů v účetním systému jednotky, které umožnují „hladce" připravit z účetního výsledku daňový základ (v některých korporacích je toto přímo označováno jako „daňové účetnictví").

Autor vytvořil rozsáhlou studii, která zcela jistě překračuje rámcový objem normostran textu bakalářské práce na FFÚ (max. 30, bez seznamů a příloh). Lze říci, že se – zejména v počátečních kapitolách – až nekriticky opírá o literární prameny, z čehož plynou některá nesprávná tvrzení a zčásti i závěry.

Text práce je vhodně strukturovaný a sled výkladu problematiky je vcelku logický; mohl však být ukončen již někde kolem str. 27. Členění výkladu problematiky odpovídá běžnému úzu při této tématice v pracích studentů oboru účetnictví a finanční řízení podniku, není však zcela konzistentní. V prvé části se autor věnuje vymezení účetnictví, jeho právní úpravy v ČR a rámce vytvářeného účetnímu výkaznictví Obecně uznávanými účetními zásadami. Následuje část věnovaná dani z příjmu a přepracování účetního výsledku na základ daně, přitom je této stěžejní problematice vzhledem k názvu práce věnováno celkem jenom osm (!) stránek textu.

Za těžiště práce autor sám jistě považuje otázky efektivního zdanění právnických osob (věnuje se rovněž komparativní analýze příslušných efektivních sazeb), proto této problematice věnuje celých dvacet stran textu. Zdařilou a pracovně jistě nejnáročnější část práce tu tvoří empirická data a jejich zpracování. Hodnotím pozitivně provedené analýzy a jejich závěry, i když (jak jsem uvedl již dříve) jde o problematiku, která spíš do prací v oboru účetnictví nepatří. Část, která je označena jako Závěr, není závěrem ve smyslu výstupu badatelsko-výzkumné činnosti, ale jen shrnutím již dříve uvedených skutečností. V seznamu použité literatury zcela postrádám cizojazyčné zdroje.

Několik poznámek k textu:
str. 8 -je třeba vždy uvádět zák. č. 563/91 Sb., o účetnictví, s dodatkem *ve znění pozdějších předpisů*; jinak řada odkazů na zákon v této práci neplatí;
str. 9 - co je to „reálná finanční pozice“;
jak si vysvětlit zřejmý posun ve významu původního „true and fair view“ (řádný pohled na skutečnost) českým ekvivalentem „věrný a poctivý obraz“?
Pokud se autor v textu věnuje otázkám obecně uznávaných účetních zásad (principů), měl by je na počátku příslušné kapitoly uvést v přehledu a zejména odlišit předpoklady od zásad v užším slova smyslu;
existuje nějaký rozdíl mezi „inflací“ a „změnou kupní síly *peněžní měny*“ (zvýraznil M. J.)?
str. 11 - v posledním odstavci není jasné, zda autor práce se zde uvedenými tvrzeními v pramenech (vesměs pochybnými, až nesprávnými) souhlasí, nebo nesouhlasí.
str. 12 - je významový rozdíl mezi „tvorbou“ a „zaúčtováním“ rezerv? (šestý odsek v přehledu uzávěrky);
str. 13, zač. odst. 1.3.3 -„Součet veškerých účetních výnosů snížený o součet veškerých nákladů za určité období je výsledek hospodaření“ – opravdu je to tak??
ve stejném odst.: „…na jehož levou stranu (Má dáti – Md) se přeúčtují **konečné zůstatky** [zvýraznil M. J.] účtů nákladů a na pravou stranu (Dal – D) **konečné zůstatky** [zvýraznil M. J.] výnosů…“ – skutečně??

Celkové hodnocení:

Bakalářská práce Vladislava Šupy splňuje základní požadavky, kladené na kvalifikační práce bakalářského studijního programu v oboru účetnictví a finanční řízení podniku, s výhradou rozsahu, který fakultou stanovené požadavky překračuje.
Práci doporučuji k obhajobě před zkušební komisí pro státní bakalářské zkoušky.
Práci hodnotím stupněm: VELMI DOBŘE.

Při obhajobě by se autor práce měl vyjádřit k těmto otázkám/problémům:
-Jak funguje mechanismus „rezervování“ v účetnictví a jaký je autorův názor na problematiku zdanění/nezdanění rezerv.
-Rozdíl (bez ohledu na dikci zákonů) mezi ekonomickými a účetními kategoriemi „příjem“ a „výnos“?
-Co tvoří základ daně ze zisku (z příjmu) v jednotkách, které nejsou právnickými osobami, speciálně ve veřejné obchodní společnosti?

V Praze dne 5. června 2017

prof. Ing. Miloslav Janhuba, CSc., *m. p.*
katedra finančního účetnictví a auditingu FFÚ VŠE v Praze